

MARCIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

155. szám.

Pest, september 12. 1848.

Nem kell táblabíró politika.

Előfizethetni csak a kiadónál országuton Kunewalder házában, vidéken a k. postahivatalnál.

Előfizetési ár:

Évnyegyre Budapesten 2 ft. 30 kr. vidékre postán 3 ft. 30 kr..

Egy hónapos elő fizetést csak helyben, s a hónap első napjától számítva 1 forintjával fogadunk el.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. peng. p. fiztetik.

Pest, september 12.

A tegnap esti ülés a képviselők házában.

Végre elvégre megtörtént az, minek ez előttán három hónappal kellett volna megtörténni.

A ministerium lemondott, miután daczára a baloldal elkeseredett figyelmeztetéseinek az országot nyakig sárba vitte.

Egy most a kérdés. Mit lehet tenni most a haza megmentésére? A körülmények rendkívüliek, a tegnap alakult kormánynek rendkívüli úton kell haladni.

Mindenek előtt adjuk vázlatát a tegnap este hat órai ülésnek.

Pázmándi elnök előterjeszti a háznak a Bécsben járt küldöttség eljárását.

Előadta szárazon a tényeket, de mellyek elsorolásában már bent volt a lelket megrázó ékes szolás.

Ezután hivatalosan jelentetett, hogy az összes ministerium lemondott.

Felolvastatotta nádor helytartónak egy levele, mellyben jelenti, hogy a ministerium lemondását elfogadta, hogy új minisierelnököt terjesztett fel ő felsége elébe, addig pedig a hatalmat kezébe vette.

A mint a ház ezen utolsó kifejezést meghallotta, minden oldalról lassú morgás futott keresztül. Ez dictatorság, ez nem lehet. A hatalmat egy nem felelős személy kezében egy perczig sem tarthatja. A leirat nincs contra signálva.

Az alatt pedig, hogy e szavak magán körökben, s meglehetősen hangosan az elnök szöke felé szóratának a baloldal, a centrum, s jobboldal egy részével: éljen Kossuth kiáltással tölté el a terem.

A népszerű kiáltás kihatott a terem falain. Az épület sűrű tömegekkel volt körülvéve. Mint leghívebb viszhang itt is Kossuth neve hangzott. A kiáltás és lelkesedés elterjedt az utcákra a város messzebb negyedeire. Ma pedig miként országot bejáró vihar vasutakon, gőzhajón, futárokkal, ezernyi hirlap példányokban és magánlevelekben szétrohan az szerte a hazában.

A terem gyertyafényben úszott. A magasban homály terült el. A karzatok népe sötét mythologiai alakoknak látszottak.

Szemcinket a fényzönből felvette ott mozduatlan tömegekre akadtunk, csak a legharsányabb éljenivalgásból figyelmezteténk, hogy ott ama lelkes és ifju nemzedék sorai húzódnak, kikben a hazának minden, és utolsó reménye nyugszik.

Lelkünk magasra emelkedett. De valahogy mégis mintegy erőszakosan eszünkbe jutott egy contrast: azon lélekfárasztó és gyötrelmet okozó s a milliókat érő idővesztegetési jelenetek, mellyekkel a volt minisieretek által a minden jóra képezhető képviselő kar kiroztatott.

Nevelési törvény, felsőházi elvettetés, az időnek illy kiszámított és szántsándékos pazarlása.

De tén semmi. Még helyre hozható minden, rövid ugyan, rettenetesen rövid az idő, de a magyar ügy is hirtelen lángoló nemzet, s bizhatunk benne, hogy e végperczekben teljes erejében fog felkelni, s egy csapással örökre felmentendi e szép földet, mellynek csak azért vannak annyi ellenségei, mivel hogy olly szép, kedves, nyájas, termékeny, és kellemes.

A terem, karzatok, s kívül a sokaság szünni nem akarólag élteté Kossuthot.

A történet úgy hozta magával, hogy Kossuth éppen ez időperczben érkezett a terembe, mi a lelkesedést hihetlen magas fokára emelte.

Kossuth bejött. Szabadon és derülten. Ugy képzelők őt, mint ki unalmas collegáinak nehézkedő, s letartóztató bilincseitől megszabadulva, elvégre előtte azon tér nyílik meg, mellynek utait ifju korától fogva teljesen ismeri.

Madarász László interpellálta a ministerium lemondása okairól.

Felelet, mint az olvasó képzelheti, az volt, hogy a ministerium többé nem identificálhatja magát azon tényekkel, mellyek legmagasabb helyekről származnak. Millyenek az ostrák memorandum, Jellaesieshoz írt levél. A király válasza az országos küldöttséghez.

Kossuth páratlan ékesszólással beszélt. Előadta, hogy a nádor helytartó levele, mint melly felelős minisier ellenjegyzése nélkül megjelent okirat érvénytelen, s hogy a ministerium, midőn

lemondott, az európai általános alkotmányos gyakorlat szerint e tettüket úgy értelmezzék, hogy míg más törvényes ministerium kineveztetni nem fog, addig ők helyöket megtartják.

Azért a szónok kezébe vevő székét, és fanatikus tetszésjelek közt azt a ministerialis asz mellé visszatette, felkiáltván, hogy a mi az ő tárczáját illeti, míg más törvényes organuma nem lesz az országnak, addig tűnni nem fogja, hogy abba, bár ki legyen az, bele avatkozzék.

Hasonló értelemben beszélt Szemere Bertalan.

Batthyányi Lajos egyeneslelkűen, és férfiasan beszélt. Bevallotta t. i. hogy azoknak, kik a ministerium ellenében mindig az erélytelenséget hozták fel, igazságuk volt, azonban ennek oka az, hogy a ministerium beljében a teendőkre nézve nem volt egyetértés. (!) A körülmények oda fejlődtek, hogy azon kormányzasi prncipiümök, mellyek a minisierelnököt a cselekvésben vezették, e jelen perczben már alkalmatlanok nak tapasztaltatnak.

A háznak e pillanatban b'zalma Kossuth Lajosban központosul, ám vegye hát kezébe a hatalmat, és mentse meg a hazát.

Ezután felhozatott, hogy a nádor helytartó a király tavollétében az országot teljes hatalommal kormányozza, kivéven az ismert két pontot, miután pedig a minisieretek kinevezése e két pont alá nem esik, nevezzen ki a nádor egy uj minisierelnököt, ki aztán a törvények értelmében válaszsa meg, és terjeszse fel hivatalnoktársait.

Itt a ház ismét hosszasan éljenezni kezdett. Kívül a tömeg mind egyre szaporodott, s hangos kiáltásaival mindinkább követelő lett.

Kossuth Lajos kijött az erkélyre s a népnek bizalmát is megköszönvén ünnepeyesen ígérte hogy testén k és lelkének utolsó erejét a magyar ügynek szentelendi, hogy mindent bár mit ad az isten elkövetend mi csak e hazának, s az alkotmányos királyi székek megmentésére tennie képes.

Bent az alatt a házában a közlöttük indítvány tárgyalatott s szavazatra bocsáttatván a felállók roppant többségével elfogadtatott.

Szavazás után igen sokan a határozattal nagyon elégedetlenek voltak. Kivántatott, hogy a nádor elébe határozottan Kossuth Lajos terjesztessék kinevezendőnek.

Az indítvány tetszett. Azonban ismét mások még tovább mentek, mert ha már annyira vagyunk, hogy a ház a nádor helytartó elébe valakit személyesen kitűz, ne áruljuk zsákban a macskát hanem mondjuk meg világosan mit akarunk.

Igy lön aztán a harmadik indítvány, melly

szerint Kossuth Lajos a ház a kormány vezetésével ideiglenesen meg bízva, vans hogy e határozatot mint tény a nádorhoz egy küldöttség nem végelhatározás végett, hanem szükséges tudomásképen vigye meg.

A mint az olvasó láthatja ezen harmadik indítvány az előbbieknél sokkal keményebb vala.

Szavaztak s az indítvány alig egy két ülve maradó szepegő frater ellenzése mellett, egyszerű felállással elfogadtatott.

A küldöttség elment, s az alatt a ház a lég pompásabb határozatokat hozta egymásra.

1. Az ötforintos magyar jegyeket a kormány rögtön bocssáttassa ki, mellyért a nemzet minden közjöveldelmeivel jót áll, s melly jegyeket minden közpénztár névszerinti értékben elfogadni köteles.

2. A hon megmentésére szükséges katonaság toborzás utján állíttassék ki, a szükséges mennyiség a törvényhatóságokra s helységekre oly feltétellel vettessék ki, hogy ha elég önkénytes nem ajánkozik sorshuzás rendeltessék azok közt, kik a királyhoz terjesztett törvény szerint sorsot húzni kötelezelnének, s hogy ezen katonaság továbbá a honvédi zászlóaljok szerint alakíttassék össze.

3. Az eddigi rendes katonaságból azok, kik hozzánk álljonnek minden elbocsátó nélkül befogadtassanak, capitulatiojok beszámíttassék, s legalább eddigi rangjukat és fizetésüket megtartják.

Ezen határozatok rögtön teljesítése a kormányra bízatik.

Ezalatt a nádorhoz küldetett deputatio visszajött.

A nádor sajnálja, hogy a ház azt, hogy ő a hatalom gyepöljét kezébe vette törvénytelennek nyilatkoztatja, s ebben személye iránt némi bizodalatlanságot lát. (Felkiáltások, Nem, nem.)

Sajnálja, hogy Kossuth Lajos kinevezése hozzájárulása nélkül történt.

Ha a ház bizodalmat tőle elvonná, ez esetben, s csak ez esetben imárott hazáját azonnal elhagyná.

Mig a ház a törvényes úton jár, addig az ő pártolását igéri, de azontúl egy perczig sem.

A koczka el van vetve.

Kossuth energiájától mindent remélhetni. — Kossuth ha még elnem késtünk, a hazát megmentendi, s ez álta' ő a magyar historiában a legnagyobb, a legünnepetebb nevek egyike leend.

A mi a nádor helytartót illeti, nem mondhatjuk meg, meddig fogjuk őt birni.

A ház, s az egész ország látja, hogy ellenségeink ellenünk nyílt erőszakkal, csalással, ámitással, szöszegéssel harcolnak, lehetetlen, hogy a rendkívüli körülmények ne kényszerítsék a házat a törvény betűitől itt ott eltérni.

Reménységünk van, hogy István herczeg szavainak valamely túlszigorú értelmet nem adott. Különösen ha meggondolja, hogy ellenünk, s az ő befolyásával hozott törvények ellen nyílt háború hozatik hazánkra, a király pedig azon módokat és eszközöket, mellyekkel e harcot legyőzhethetők, értjük a katonaság és pénztörvényt mind eddig meg nem erősítette.

Képviselési ülés sept. 11 és 12-én

Mielőtt a nemzetképviselőinek tegnap esti és ma délelőtti üléseiről véleményes számadást terjesztenénk olvasóink eleibe, legyen szabad némi előzményekre térni vissza.

September 4-én egy jó szellem szállta meg a kormány tagjait: az erélyesség és teneni akaráss szelleme vagy is inkább e szellem emancipálá magát egy férfunál a többek ingatagságának búbája alul s a parlament az emancipált részére állott s lönek hozva az ismert határozatok.

A hon küldöttsége megjárá Bécset s haza jött nagy szomoruan a tudva levő válasszal s a mellesken történtek ösmeretével.

Minket e válasz s a körülmények ily állása nem szomorított, mert mi — mint ezt egyik közlebbi cikkünkben mondtuk — felülről semmit se vártunk.

Szomorított volna igen is az ha küldötteink mézes szavakkal fogadtatván az udvari lég madárfogó lépjére akatdak volna és sugárzó szemekkel, s éljenző ajkakkal hozták volna meg a czifra szavakba és sallangos ígéretekbe takart ibis redibis forma választ, mellynek belsejét egy néhány schwarczgelb fonál tartotta volna öszve.

Mi tehát a válaszon egy perczig sem szomorkodánk, sőt annak tán örültünk volna, ha nemzetgyűlésünket az erélyesség utján — előbbi viseletéből meríthető — szilárdnak és következetesnek hittük volna.

Azonban e hittel fájdalom nem egészen birhatánk s ép ez okból szoronganunk kelle, hogy a kérdéses válasz a képviselő testületre nem edzőleg hanem zsibbasztólag fog hatni; mert ne higgye azt senki, hogy a felséges királyunkat Boa constrictorként övedző titkos ministerium elég rövidlátó lett volna egy nagy nemzet képviselőit a történthez hasonló fogadtatásban és válaszbán részeltetni, hacsak kormányunk és parlamentünk eddigi gyöngesége és határozatlanságából biztosan arra nem számíthat vala, mikép az elutasított nemzet gyűlése az által még inkább leverve és ingataggá téve teend.

A titkos ministerium, — melly nem doblehof sem schwarzerből áll — igen is figyelemmel kíséző tanácskozásaink folyamát, s azoknak végtelenre nyújtott böbeszédűségéből ingerült szakadasi szelleméből, s teljes eredménytelenségéből következtetve eljöttnek hívé az időt, mellyben egy — véleménye szerint — elhatározó esapást lehet-e tenni.

És a kamarillának ezen merész lépésre bátorító hite volt éppen csak a z, melly — minthogy nem egészen jogtalan — minket aggodással töltött el.

És itt visszamehetnénk a mult havak eseményeire s — ha ezt tehetnők és illoyalisak lennénk — felhányhatnók a lelépelt kormány minden mulasztásait öntetszőleg hívhatnók fel a bizalom deputatiok nagy mestereit, kikeresni a marcziusnak melly felett a uo da fék és excommunicatio tartatott — csak egyetlen számát mutatni

elő, melly a jelen bonyodalmakat okvetlen bekövetkezőknek ne mondotta volna.

De mi ezt nem tesszük, mert az e lapok ellen gyausítások és felszeg értelmezésekért nyert elégtétel saját kebleinket vérzi legsujtolóbban.

Mi tehát küldötteink fogadtatása által nem szomorúságba hanem aggodalomba esénk, ez aggodalom a tegnap délelőtti titkos ülésekből ki-gözülgött hírek nyomán — mellyek szerint a ház tétlenség és alkudozás terével coquetteirozni állítatott — még pillanatonként nőtt.

Azonban az est fényesen szünteté meg aggodalmainkat.

Gyönyörű holdvilág ezüstözé meg az ös Duna csendes de gyors habjait. A parton a képviselőház erkélye alatt — ezerekre menő néptömeg állott, benn a terem minden szöglete zsufolva, a karzatok egy gözfürdőben izzadva.

Esti hat óra volt, midőn a hallgatóság s a képviselők ösztönszerűleg éljenzeni kezdék a távollévő Kossuthot, midőn a dunapart népe ez éljenzésre tiszteres visszhangot adott.

Az ülésről — melly egy más cikkben iratik le — elég legyen annyit megjegyezve, hogy a nemzet képviselői a hatalmat Kossuth kezébe tették, és ezzel felfrissíté a hon megmentése iránt ellankadt reményeinket.

Üdv néktek képviselők!

A mai ülés tovább ment a szilárdság megkezdett ösvényén Kossuth egy honvédsereg kiállítására iránti javaslatot olvasott fel, s a ház azt egyhangulag elfogadá. Éljen a magyar hadsereg melly német lábra állított katonáinknak is módot nyújt frakkjaiktól megszabadulni.

Az ülés folyamában Zsomberi indítványozá, hogy a kamara magát permanensnek nyilvánítsa. Ez indítvány hosszabb vitát hozott elő, mellyben legtanúságosabb volt Klauzál nyögdecselése, ki a permanentia ellen harczolt. Az igaz, hogy rettenetesen furcsa dolog is a haza megmentésére egybehívott ülésnek azt nyilvánítani, hogy ő addig haza nem megy mig a hazát meg nem menti. Épületes volt nézni hogy a kilépett s minoritásban lévő ministerek milly kakasmódra berzenkedtek. Az indítvány a felállott nagy többség által elfogadtatott, azonban a kisebbség — melly a ház 1/8 ad részéből állott — egyenkénti szavazást kívánt, hogy meglássék miképp a haza életkérdéseiben szomorú megszakadás van. Az ég jutalmazza meg az illetőket jó akaratjokért, mi Deák volt ministerünknek monduk köszönetet, hogy egy emlékeztetés által — melly szerint a kamarát a számadások megvizsgálása előtt szétosztatni ugy sem lehet, a kérdésnek jelenlegi elhalasztatását s így a megszakadás kikerülését eszközlé.

Csernátoni.

Pest, september 12.

A Pesti Hirlap mai számában, gr. Széchenyi volt közlekedési miniszter elutazása által okozott aggodalmak iránt e lapok 155-ik számában irt cikkre — egy ellenszó emelkedik b. Weselényi Miklóstól.

Ugy hisszük, hogy ki érintett cikkünket figyelemmel átolvasá, azt azon szempontból irtottak vette, mellyből az eredet, s e szempont pedig semmi más, mint a gróf eltávoztása vagy távolléte által okozott balhíreknek és aggodalmaknak — melyeket részint kislétség részint roszakarat igen is nagyban hirtetett — elejét venni, utját állani.

Ez és semmi egyéb volt vezérlője érintett cikket irt tollunknak.

Mi gr. Szécsényinek politicáját most mint mindig károsnak tartjuk, de azért pillanatig sem kételkedünk őt e hon azon férfira gyanánt tekinteni, ki hol tettekre van szükség mindig jelen van, s ki előtt minden magyarnak kalapot kell emelni.

Gr. Széchenyi e hon anyagi emelésére annyit tett mint senki, hogy azonban szellemi haladásának — melly pedig hasonlólag tőle kapá az első sarkantyut — megfoghatatlan politicája által csak ártott ezt maga b. Weselényi is bevallta.

Mi sem rágalmozók sem gyöngédtelenek lenni nem akartunk mert gr. Széchenyi személyét csak annyiban voltunk kénytelenek cikkünkbe hozni, mennyiben az eltávoztása által szórt hírek azzal kapcsolatban voltak, s valamint eleinte a gróf esetét csak alhirnek tartva illy nagy csapást még hinni sem akartunkki épp úgy meghatólag nehezkedett később keblünkre a szomorú valóság tudata.

Kérdésbeni cikkünkben ez áll: ha valóban e szerencsétlenség éré, miért nem tudattatik ez a közönséggel, miért nyujtatik anyag a titkolódzással a reactio bujtogatására s a félénkek elrémítésére?

Ki e szavakat betűszerinti értelmökben s csupa egyszerűségökben elolvassa, kérdéses cikkünket sem roszakarat sem gyöngédtelenség kifolyásának nem tartandja, hanem tartani fogja azon szorongásnak, mellyet egy honát szerető egyén keblében ártalmas hírek bolyongása kelt.

Mi gyöngédtelenek — meddig az gyöngeséggel nem rokon — soha nem voltunk és nem leszünk, ezt többi közt azon kegyelet is mutatja mellyel b. Weselényi multjának érdemeiért és szenvedéseieért, még jelen politicájának írásban vagy élőszóval tett nyilatkozatait sem vettük — de csak egyszer is — azon bonczkés alá, mely a párt különbség — az ellenvélemények diseredítőzására — komoly vagy gunyoros élt ad. Nem vettük pedig, mert némely egyéneket még tévedésben is tisztelünk.

Mi az érdem iránt mindig előismeréssel s a szerencsétlenség iránt mindig kiméletes gyöngédséggel viseltetünk, s bizonyosan nincsen olly egyén kit gr. Széchenyinek balesete nálunknál

mélyebben szomorítana, s ki őszintébben ohajtaná, hogy a nemes gróf mielőbb viszszenyezje egészségét, mellyel e honnak szentelni tudott és tudni fog,

Pest, september 5.

Komám szerkesztő!

A lutheranusokról akarok írni.

Azokról a lutheranusokról, kik még most is azon boldog *) képzelődésben élnek, hogy ők a XVI. században élnek. Ők Luthernél nem akarnak okosabbak lenni, ők a státussal most is ellenkező irányban akarnak — nem mondhatom működni, hanem — tespedni.

Oh boldog boldogtalanok!

Olly kísérteties borzasztóan érezte magát a jelenkor gyermeke abban az ő desperatus conventjökben.

Ők azt hiszik, hogy nekik minden ellen protestálniok kell, legyen az jó vagy rossz; ők bizonyosan annyira vakok, miszerint nem tudják, hogy a status a haladás zászlóját vette marc. 15kén kezébe, mellyre irva van;

Szabadság, egyenlőség, testvériség!

És kapják magokat, s határozzák, hogy ők bizony a kormánytól nem akarnak függni, hogy ők közös oskolák ellen protestálnak, hogy ők alapítványait magoknak tartják meg.

Hanem a status, az ne kívánjon semmit tőlök, csak adjon nekik jó dús fizetést építsen templomokat, oskolákat, a többit majd elvégzik ők magok is.

Nem hinné az ember, mi találékony az a lutheranus papész.

Eleget mondták nekik Ujházy László és a jelen volt tanítók, hogy az nem megy, hogy boldogot tesznek. Dehogy használt, dehogy a vas-kalaposoknak.

Söt utósó napokban ha valaki csak említette is a közös iskolákat, azonnal összeröfentek és agyonnémitották szavait.

Veszedelemes emberei ezek az állodalomnak.

Csak a jó, hogy ők nem képviselik az egész protestantismust, mivé magokat erőszakosan föl-tolni elég rövidlátók.

De ki bizta meg önöket, pap uraimék, hogy a mi bőrünkről alkudozzatok, s idéltlen határozatokat által az egész protestantismust kiteszitek a világ szégyenkövére?

Kérdezték-e a vásárhelyi, csabai, besztercei, jolsvai stb. egyháztagokról, hogy ők hőmlökegyenest akarnak ellenkezni a kormánnyal.

És még azt merte egy közületek mondani, hogy a kormánytól semmiféle rendeletet el nem fogad.

Ejsze, illyen amollyan adta, hát mire való a katona?

Hiába akarja ő magát Kossuth Hirlapjában fejérré mosni, mert szerencsét mos. Azt mondja ugyanis, hogy csak a vallásra és tanításra nézve értette, de hát mért nem rukkolt ki ezzel azonnal?

*) Tollhiba, boldog helyett.

Tudjátok-e mi lesz oktalan makacsságtoknak következménye?

Megmondom.

Az, hogy mi bizony titeket hátba rúgunk, mert elveink képviselőiül is türelmetlen, felekeztes embereket, kik nem akarnak polgárokat, hanem csak bigott lutheranusokat meg kálvinistákat növelni, el nem ösmerünk, és ez ellen most is ünneppéyes óvást teszünk,

Mi is nekünk az a pap?

Urunk-e ő, hogy velünk és oskolánkkal rendelkezék? Nem oda Buda.

Ti határozatok a növelésről, pedig nektek leginkább volt szükségetek növelésre.

Végre is oda jutunk, hogy mi az így türelmetlen egyházat elhagyva, tisztábbat fogunk magunknak keresni. Protestans egyház és tespedés meg nem fér egymással, s ti mégis avas obscuritásaitok dögleletes posványában akartok tespedni.

Ezt józan protestans nem akarhatja. Azért vagy térjetelek meg ti, vagy mi áttérünk.

Isten önökkel, kedves Kuzmányi, Wimmer, Jeszenczki, Ferjencsik stb. stb.

Tizen.

Nyírától, aug. 31. 1843.

Addig jár a korsó a vízre míg el nem törik.

Szerkesztő!

Ön igen jól tudja, hogy a társadalmi létnek csak két védőfal van: a rend és a szabadság.

Forditson tehát ön minél nagyobb gondot a mi vmegyénkre. Most itt eme két fal már nem csak ingadoz, hanem düledez is.

És ha itt megdül e két fal, akkor jaj neked egész kárpátvidék!

Sehol talán az egész hazában nem karolta fel a nép olly hön az új szabadság malasztokat, mint itt nálunk. Mert sehol a honban nem vala jobban elnyomatva a nép, mint nálunk.

De aztán sehol egész hazában nincs is nagyobb reactio, mint nálunk. Mert sehol egész honban nincs nek gonoszabb olygarchiák és bureaucraták, mint nálunk.

Itt a helyett hogy az új era óta a pártok megszűntek volna, épen ellenkező történt: a pártok legélesebben kezdtek egymás ellen síkra szállani. Mert sehol a honban nincs az új acranak kiengesztelhetlenebb és olly sok ellensége, mint nálunk; és ezek sehol olly buja földre nem találhatnának mint nálunk.

Tudni illik:

Van itt minálunk majd harmadfél száz darab abbul a legmérgezőbb kasztábul mellyet francziaul így hírnak, hogy: bureaucratie.

Ezek aztán ha még avval a másik jóféle kasztával összeszűrik a levet, mellyet megint úgy hírnak, hogy: olygarchia, — természetesen nincs az az erő, melly őket együttvéve sükerrel ostromolhassa, annál kevésbbé melly megözhesse.

És minálunk ilyen lé-összeszűrés, ilyen ösz-szeölekezés történt!

Kicsiben a legsütétebb és leghatásosabb camarilla egész Európában.

Olygarcháink a tisztviselőket, és viszont tisztviselőink az olygarchákat kölcsönösen megferdítették. Ekkép ő közöttük égalié van.

Egyéb osztályok közt azonban ép oly nagy a távolság minálunk ma, mint volt 1847-ben!

S ugyancsak ezen távolság fentartása az osztályok között: azon czél, mellyet a neveztük ösz-szeölekezett két faj magának minálunk kítüze.

Volt itt egy derék párt, az ellenzékiek pártja a multban melly f. évi Május 1. napján — midőn országsherte a megyéket ideiglenesen átalakító nagy népgyűlések tartattak — e megye népére a legnagyobbszerű, a legjótékonyabb hatást gyakorolt, csupán multjánál fogva, mellyből a nép egyedül meríté bizodalmat e párt iránt.

Hét-nyolcz ezer népküldőt volt jelen a mondott átalakító gyűlésen. És ezen ezerek mind, egytől utolsáig, a volt ellenzékiek casinójában (mellynek Május 1. óta népkör a neve) készíték, vezérlete mellett az ellenzékieknek, a tervet, melly szerint megyei igazgató bizottmányunk tagjait megválaszták.

Ekkor a nyitrai bureaucratia iszonyu consternatióban, és lethargiában volt.

A népkör roppant befolyása miatt ugyanis a meglepetés, az aggodás, és a keserűség tetszhalottakká tevő őket.

De ők nem haltak meg valósággal.

Sőt valamint az álom erősíti a testet, úgy ők s ép ezen halálos lethargiájuk közepette szedték össze izmaikat;

Ekkor és ezóta ölekeztek össze a Károlyiakkal Hunyadyakkal stb. stb.

S most annál szaggatóbban éreztetik a néppel fogaik harapósságát.

Sokan azt monkják ugyan, hogy ezen ösz-szeölekezés, vagyis más néven complott nem egyéb mint;

a haldokló utolsó rugása.

Azonban mi már olvastuk a világtörténet könyvét, s ebből megtanultuk a fatum, a nemesis igazi értelmét. S mivel ezt megtanultuk, tehát nem vagyunk többé — könnyen hívők.

Mi a helyett, hogy ezen reactionairek dulását a haldokló számár utolsó rugdalódzásának tartanók: csak azt mondjuk biztos reményében egy jobb jövőnek, hogy:

addig jár a korsó a vízre mig el nem török.

Mert híjába, sunt certi denique fines....

Az már nem mehet sokáig, hogy titisz urak és ti olygarchák a népet, mielőtt új jogai körében öntudatra vergődnek, az intimidatio, a megvesztegetés, az intrigne minden kigondolható nemeivel tovább is körül fogjátok, s azt a megyei közélettől visszatartóztatva, tovább is saját hazugságaitok, szemfényvesztéstök és ármánykodásokkal vezessétek, — hogy így ti magatok más lakban ugyanazon jogmonopoliumot gyakorolhassátok, mint valaha.

Az sem mehet már sokáig, hogy az emőkei basa, vagy is a felső nyitrai járási főbíró, csak azért, mert ő ésszel nem bírja, afféle kis zsarnokok módjára, egy magafajta tisztviselőkből álló megyei camarilla fejedelmével a tisztviselői tekintély hivatalos lárvája alatt fölemelt fővel üzze a lélekvasárlást, a népvesztegetést, miszerint aztán oly követek képviseljék a megyét, kikről mint valami roppant nagy ujságot szokta egyik nyitrai polgár a máiknak beszélni, hogy:

„a 8 közül másfél hónap óta egyszer már megszólalt egy pár!“

A 40-diki országgyűlésen arról vala nevezetes Nyitra vármegye, hogy követei rendszerint nem szavazhattak, meglevén kötve egy általános utasítással.

A 48-diki folyó országgyűlésen pedig arról nevezetes Nyitra vármegye, hogy követei rendszerint mélyen hallgatnak, jól teszik — oly egyének választatván követökké legnagyobb részben, kik a senterdeklelt camarilla torzításai által juthattak egyedül e czélhoz.

Er.

HIRDETÉSEK.

Hajnövesztő kenet,

mellytől a vörös, szőke és ősz haj, barkó, szakál és bajusz is rövid időn szépen megfeketül, — ismét újra készülve kapható, még pedig kívánság szerint szagosan s szag nélkül. Pesten bálvány-utca 183. Ára $\frac{2}{3}$ — 1 és 2 pft.

Dr. Malatides.

FEGYVEREK

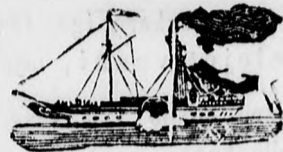
Elárvereztetnek f. hó 15-én reggeli 8—10 óra közt. Váci utca 436 sz. a földszint.

(4-6)

Nemzetörségi egyenruhák.

mint: atilák, nadrágok, köpenyek és csákók készen — vagy egész századok számára a legrövidebb idő alatt is a legjutányosb áron kaphatók

Singer Ign. és társnál,
nagyhid-utca 9. sz. Haris-féle házban.

Gőzhajók járása

septemberben 1848.

Pestről Bécsbe mindennap reggeli 6 órak.
„ Eszékre vasárnap, kedd és pénteken reggeli 5 órakor.

A dunagőzhajótársaság
főügyvivősége.

Magyar központi vasút.

Naponkinti indulások 1848-dik september 1-sőjétől fogva további rendelkezésig.

A t. cz. utazók kéretnek, sziveskedjenek legalább egy negyed órával az elindulás előtt a pályaudvarában megjelenni.

Pestről Szolnok felé személyvonat reggeli 6 óra 30 percz.

„ „ tehervonat délbén 11 órakor személyvonat délut. 1 1/2 óra

Szolnokból Pestre. Tehervonat reggeli 4 óra 15 percz.

„ „ Személyvonat reggeli 6 óra 45 perczkor.

„ „ Személyvonat délután 1 óra 45 perczkor.

Pestről Vác felé reggel 7 órakor.

„ „ délután 3 óra 30 percz.

Vácra Pest felé reggel 8 óra 30 percz.

„ „ délután 5 „ 45 „

A magyar központi vasút
igazgatósága által.

Megjelenik e lap MINDEN ESTE. Előfizethetni e lapra Pesten a Lukács László nyomdájában (Országuton Kunewalder-házban). — A vidéken a postahivataloknál. EGYES SZÁM ára 3 kr. pp.